

Моніторинг навчальної діяльності

Моніторинг –

це спеціальна система збору, оброблення, зберігання і розповсюдження інформації про етапи загальної середньої освіти, прогнозування на основі об'єктивних даних динаміки і основних тенденцій її розвитку та розроблення наукового обґрунтування рекомендацій для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення ефективності функціонування навчального закладу.

Цілі моніторингу:

- об'єктивне оцінювання якості навчально - виховного процесу планування контрольної-аналітичної діяльності школи;
- здійснення поточного коригування та координація діяльності всіх учасників навчально-виховного процесу;
- створення інформаційної основи для прийняття управлінських рішень;
- удосконалення науково-методичної роботи, педагогічних засобів;
- прогнозування та планування розвитку навчального закладу в аспекті інноваційної діяльності педагогів.

Сутність концепції моніторингу полягає у синхронності процесів спостереження, вимірювання, вироблення на цій основі нових знань про стан об'єкта з подальшим моделюванням, прогнозуванням та прийняттям відповідного управлінського рішення. Таким чином, моніторинг функціонально пов'язаний з усіма етапами управління, утворюючи з ними замкнений цикл регулювання.

Освітній моніторинг –

це супроводжуюче відстеження й поточна регуляція будь-якого процесу в освіті. Це система, яка складається з показників, об'єднаних у стандарт, і постійного спостереження по цих показниках (стандартах) за станом та динамікою керованого об'єкта з метою його оперативної діагностики, випереджального визначення диспропорцій, вироблення та коректування управлінських рішень.

Якість освіти визначається сукупністю показників, що характеризують основні аспекти освітнього процесу, його ефективність:

відповідність освіти вимогам часу, що характеризується переходом до високотехнологічного інформаційного суспільства;

відповідність навчальних досягнень учнів державним освітнім стандартам;

якість навчально-виховного процесу, що забезпечує рівень особистісного розвитку;

динаміка індивідуальних досягнень у самовизначенні, саморозвитку, самореалізації;

реалізація оздоровчої функції освіти, уникнення негативних наслідків;

позитивна мотивація навчання, готовність до пізнавальної діяльності;

якість управління освітніми програмами, що мають бути спрямовані на основну мету системи освіти – забезпечити умови для всебічного розвитку учнів, виховання громадянина демократичного суспільства;

готовність педагогічних кадрів до інноваційних процесів.

Завдання моніторингу

За допомогою моніторингу можна розв'язати чимало завдань, зокрема:

- визначити якість навчальних досягнень учнів, встановити рівень їх соціалізації;*
- вивчити зв'язок між успішністю учнів і соціальними умовами їх життя, рівнем соціального захисту, моральними установками, запитами, цінностями, результатами роботи вчителів тощо;*
- оцінити якість кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, лабораторного забезпечення й оснащення навчального закладу;*
- оцінити дієвість державних освітніх стандартів, навчальних програм; з'ясувати вплив на навчально-виховний процес методичного, технічного обладнання тощо;*
- проаналізувати роботу навчального закладу щодо забезпечення доступності освіти та поліпшення її якості;*
- виявити чинники, які негативно впливають на хід і результати освітніх реформ; послабити або нейтралізувати ці чинники;*
- порівняти результати діяльності кількох навчальних закладів і визначити найбільш оптимальні шляхи їх подальшого розвитку тощо.*

Функції моніторингу якості освіти

*динаміка індивідуальних
досягнень у
самовизначенні,
саморозвитку,
самореалізації*

*відповідність освіти
вимогам часу, що
характеризується переходом
до високотехнологічного
інформаційного суспільства*

*якість навчально-
виховного процесу, що
забезпечує рівень
особистісного
розвитку*

*реалізація оздоровчої
функції освіти,
уникнення негативних
наслідків*

*Показники
якості
освіти*

*відповідність
навчальних досягнень
учнів державним
освітнім стандартам*

*позитивна мотивація
навчання, готовність
до пізнавальної
діяльності*

*Якість управління
освітніми процесами*

*готовність педагогічних
кадрів до інноваційних
процесів*

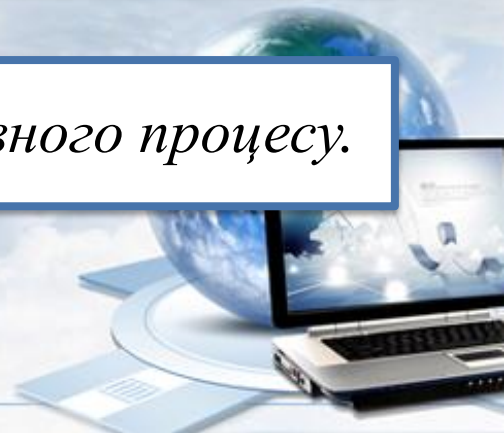
Об'єкти моніторингу:

система освіти

процеси

діяльність

інформація про учасників навчально-виховного процесу.

Рівні моніторингу

Система моніторингу передбачає декілька рівнів:

міжнародний

національний

регіональний

муніципальний

локальний

Міжнародний рівень

- Оцінка функціонування систем освіти різних країн на міжнародному рівні дає змогу:*
- визначити якість роботи системи освіти певної країни-учасниці міжнародного моніторингу порівняно з іншими країнами;*
- додатково вивчити особливості та чинники навчально-виховного процесу.*

Національний рівень

- На національному рівні здійснюють узагальнену оцінку якості та ефективності вітчизняної системи освіти, порівнюють її показники з аналогічними даними систем освіти інших країн.*

Регіональний рівень

- **Моніторинг на регіональному рівні здійснюють з метою:**
- оцінки виконання функцій регіонального державно-громадського управління якості освіти;
- прогнозування розвитку регіональної системи освіти тощо.
- **Напрями моніторингу на регіональному рівні:**
- аналіз статистичних показників навчальних закладів за типами та формами власності;
- аналіз навчальних досягнень учнів у кожному навчальному закладі регіону;
- порівняння показників району із обласними показниками тощо.

Муниципальний рівень

- Завдання моніторингу на муніципальному рівні:
- надати розгорнуте уявлення про діяльність муніципальної системи освіти;
- проаналізувати і порівняти елементи системи освіти з огляду на специфічні функції кожного з них тощо.

Локальний рівень

- - здійснюється на рівні навчального закладу — дошкільного, загальноосвітнього, позашкільного.
- У загальноосвітньому навчальному закладі локальний моніторинг здійснюють на внутрішньошкільному чи внутрішньокласному рівнях.

Види моніторингу стосовно школи

за масштабами цілей освіти
(оперативний; тактичний; стратегічний)

за етапами навчання (вхідний або
вибірковий,
проміжний або навчальний, вихідний або
підсумковий)

за часовою залежністю
(попереджувальний, поточний)

за частотою процедур
(разовий, періодичний, систематичний)

за охопленням об'єкта спостереження
(локальний, вибірковий)

за організаційними формами
(індивідуальний, груповий, фронтальний)

**за рівнями управління навчально-
виховним
процесом** (керівний, адміністративний,
педагогічний, учнівський)

за інструментарієм, що використовується
(стандартизований, не стандартизований,
матричний)

**за формами суб'єкт – об'єктивних
відносин**
(зовнішній, взаємоконтроль, самоаналіз)

Об'єктивність

Надійність

Валідність

*Вимоги до
моніторингу*

*Гуманістична
спрямованість*

*Систематичніс
ть*

*Врахування
психолого -
педагогічних
особливостей*

Об'єктивність – це максимальне уникнення суб'єктивних оцінок, врахування всіх результатів (позитивних і негативних), створення рівних умов для всіх учасників навчально-виховного процесу.

Валідність – повна і всебічна відповідність пропонованих контрольних завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість критерію оцінювання.

Надійність – сталість результатів, що можна отримати при повторному контролі, які проводять інші особи.

Врахування психолого – педагогічних особливостей – означає вивчення рівня освіти, професіоналізму, загального розвитку, індивідуальних особливостей об'єкта, а також умов і конкретних ситуацій проведення обстежень, що передбачають диференціацію контрольних та діагностичних завдань.

Гуманістична спрямованість – моніторингу передбачає створення умов доброзичливості, довіри, поваги до особистості, позитивного емоційного клімату. Результати моніторингу не можуть бути використані для застосування будь-яких репресивних заходів, а повинні мати тільки стимулюючий характер у випадку зміни ставлення об'єктів педагогічного процесу до своєї навчальної, професійної та суспільно корисної діяльності.

Під **систематичністю** розуміють проведення етапів і видів моніторингу в певній послідовності та за відповідною системою.

Система керівництва директора загальноосвітньої школи

збір інформації

аналіз інформації

прийняття рішення

*організація роботи з
прийняття рішення*

контроль виконання

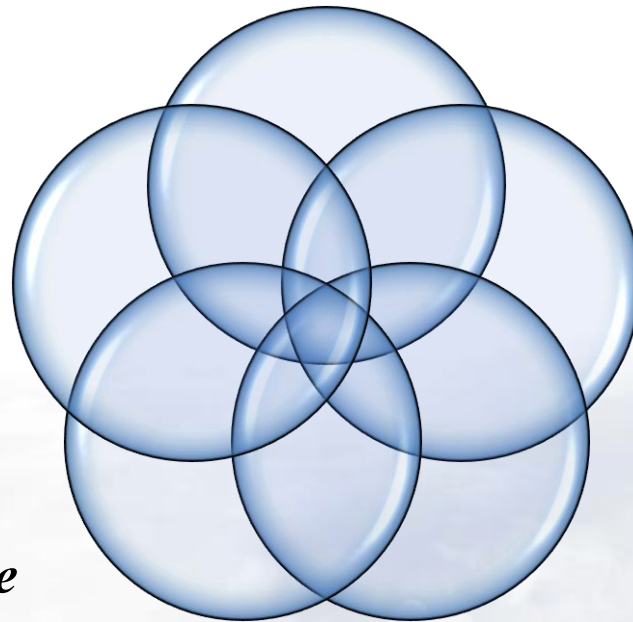
*аналіз
ефективності дій*

Зміст моніторингу якості освіти особистісного спрямування

*Психологічне
дослідження*

*Педагогічне
дослідження*

*Дослідження
управління
освітньою
системою;*

*Психологічне
дослідження*

*Медичного
дослідження*

Моніторингова карта

	<i>Об'єкти дослідження</i>	<i>Показники дослідження</i>	<i>Питання які виносяться на моніторингові дослідження</i>
1.	Адміністрація	<i>Продуктивність управлінської діяльності</i>	<ul style="list-style-type: none">➤ ефективність управлінських рішень;➤ участь у методичних та творчих заходах на рівні школи, міста;➤ освіта, кваліфікація, категорія.
2.	Учителі	<i>Кількісні</i>	<ul style="list-style-type: none">➤ чисельність, кваліфікація, звання;➤ стаж роботи, освіта;➤ кількість вчителів, що пройшли курсову підготовку;➤ кількість вчителів, що володіють навичками роботи з інноваційними інформаційними технологіями.
3.	Учителі	<i>Рівень професійної підготовленості</i>	<ul style="list-style-type: none">➤ рівень науково-теоретичної підготовки;➤ рівень психологічно-педагогічної підготовки;➤ рівень професійних знань та умінь;➤ рівень готовності до самоосвіти та пошукової діяльності.
4.	Учителі	<i>Рівень педагогічної діяльності</i>	<ul style="list-style-type: none">➤ особливості відносин між вчителем і учнями;➤ рівень комунікативних здібностей.
5.	Учні	<i>Кількісні</i>	<ul style="list-style-type: none">➤ кількість учнів по класах, паралелях;➤ віковий склад. Кількість дівчат та хлопців;➤ учні пільгових категорій, учні групи ризику;➤ кількість учнів, що знаходиться на диспансерному обліку;➤ відвідування учнями школи.

Моніторингова карта

	<i>Об'єкти дослідження</i>	<i>Показники дослідження</i>	<i>Питання які виносяться на моніторингові дослідження</i>
6.	Учні	<i>Результати навчальної діяльності</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ рівень успішності; рівень навченості; ➤ рівень розумового розвитку учнів; ➤ мотивація навчальної діяльності, готовність до пізнавальної діяльності; ➤ відповідність навчальних досягнень учнів державним освітнім стандартам; ➤ динаміка індивідуальних досягнень у самовизначенні, саморозвитку, самореалізації.
7.	Учні	<i>Характеристика стану здоров'я</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ рівень фізичної підготовки учнів школи; ➤ стан здоров'я учнів; ➤ рівень захворюваності.
8.	Матеріально-технічне та методичне забезпечення	<i>Забезпеченість підручниками.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ забезпеченість підручниками учнів 1-7 класів на 01.09. Та на 01.11. Щорічно; ➤ забезпеченість підручниками учнів 8-10 класів; ➤ забезпеченість учнів підручниками з російської мови для 5-7 класів; ➤ забезпеченість підручниками учнів профільних класів; ➤ кількість передплачених періодичних видань.
9.	Матеріально-технічне та методичне забезпечення	<i>Технічне та методичне забезпечення кабінетів</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ наявність меблів, їхня відповідність кількості учнів класу; ➤ виконання санітарно-гігієнічних норм, правил безпеки; ➤ наявність роздаткового матеріалу, наочності, ТЗН.

Дякую за увагу!

*Козбур Марія
магістрантка групи мІн – 1
фізико – математичного факультету
Спеціальності інформатика*

